

Arnika hledá odpadové šampiony: Začíná zpracování dat za rok 2024

5.5.2025 - | Arnika

Podle zatím posledních údajů za rok 2023 dosáhla průměrná míra třídění komunálního odpadu v České republice 44,4 %, což je pod evropským průměrem 48 % i pod legislativním cílem 60 %, který je stanoven na rok 2025.

Česká republika zároveň produkuje o 59 kg na obyvatele ročně více zbytkového komunálního odpadu, než je unijní průměr, což zvyšuje nároky na skládky a snižuje celkovou recyklaci. Cíle dané evropskou legislativou však nejsou nesplnitelné – obce, které zavedly motivační systémy door-to-door (umožňuje domácnostem přesně ovlivnit množství vyprodukovaného odpadu a výrazně zvyšuje míru třídění), PAYT (při němž lidem účtují za svoz odpadu podle toho, kolik odpadu skutečně vyhodí) či vážení odpadu, dokazují, že je možné dosáhnout hodnot okolo 100 kg na osobu ročně a vytrdit více než 60 % odpadů k dalšímu využití.

Premianti soutěže

V rámci Odpadového Oskara se Arnika zaměřuje na množství směsného komunálního odpadu, který následně končí na skládkách nebo ve spalovnách. Pro zapojení do soutěže je hranicí produkce tohoto typu odpadu pod 150 kg na osobu za rok. Momentálně je v ČR 61 měst a obcí s více než 5 000 obyvateli, se dostaly pod tuto hranici. Průměr u této skupiny činí 136,2 kg, tedy o více než 13 kg pod limitem. V roce 2023 si nejlépe vedl Fulnek (Moravskoslezský kraj) s pouhými 95,9 kg SKO na osobu. Historicky největší meziroční pokles SKO zase zaznamenal Kostelec nad Orlicí (Královéhradecký kraj), kde produkce klesla v roce 2022 z 258,9 kg na 143,9 kg na obyvatele.

Ve srovnání s rokem 2021 došlo k průměrnému snížení o 14,5 kg na obyvatele, což potvrzuje trend systematického snižování množství směsného odpadu. Mezi kraji vynikají dlouhodobě Olomoucký, Pardubický a Vysočina.

Klíčem jsou inovace

V předchozích ročnících se mezi vítězi objevily také menší obce s netradičními systémy sběru. V 8. ročníku bylo oceněno zavedení systému door-to-door sběru papíru, plastů a bioodpadu v obci Bílá Voda, díky němuž klesla produkce směsného odpadu na pouhých 24,2 kg na obyvatele ročně (0,52 l denně). Chvalšiny jako jedna z prvních obcí u nás odměňovaly občany za nižší objem odpadu systémem PAYT, a dosáhly tak 38,7 kg na osobu v 8. ročníku a 46,2 kg v ročníku následujícím. Buštěhrad byl oceněn za testování vážení odpadu u každé domácnosti, které přineslo trvalé snižování produkce a transparentní vyúčtování nákladů na svoz. V kategorii nad 5 000 obyvatel patří již od 8. ročníku k nejúspěšnějším již zmíněné město Fulnek, které díky PAYT pravidelně dosahuje hodnot kolem 100 kg na osobu (101,3 kg v 8. ročníku, 97,4 kg v 9. ročníku).

Arnika oceňuje také obce, které kromě nízké produkce směsného odpadu vynikají kvalitní komunikací s obyvatelem a zaváděním inovativních řešení. V 8. ročníku byla v této kategorii vyzdvihnuta obec Buštěhrad, v 9. ročníku pak Bílovice nad Svitavou za door-to-door sběr (s poklesem SKO ze 195,8 kg na 118,2 kg a nárůstem třídění o 18 pb) a Uherčice, které zavedly motivační a evidenční systém pro odpadové hospodářství (MESOH) a dosáhly více než 60 % vytrditého odpadu. Těchto obcí doposud Arnika ocenila přes dvacet. Jejich výsledky dokazují, že sdílením osvědčených postupů lze posouvat hranice udržitelného nakládání s odpady.

Arnika zároveň vyzývá všechny obce k přihlášení do 11. ročníku Odpadového Oskara. Přihlášky a podmínky soutěže jsou dostupné do 30. června 2025 na <https://arnika.org/odpadovy-oskar> Výsledky za rok 2024 budou vyhlášeny na podzim 2025.

(Pro více informací kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče, Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., +420 606 727 942)

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/arnika-hleda-odpadove-sampiony-zacina-zpracovani-dat-za-rok-2024>